

Ústup budního hospodářství a dynamika sukcese lesa v Krkonoších

ABSTRAKT:

Přibližně od konce 19. století dochází k postupnému opouštění horských pastvin a senišť ve většině evropských pohoří včetně Krkonoš. Zde bylo budní hospodářství ukončeno nejpozději před 2. světovou válkou. Opuštěné luční enklávy podléhají druhotné sukcesi lesa. Otázkou je, jak rychlá tato sukcese je a jakou měla v minulosti dynamiku. Výzkum probíhal ve 4 zájmových územích přiléhajících k ekotonu horní hranice lesa. Skládal se z analýzy historických map a leteckých snímků řízenou klasifikací a dendrochronologického výzkumu věkové struktury porostu smrku ztepilého (*Picea abies*), který probíhal v blízkém okolí 4 vybraných bud.

Cílem práce bylo zjistit, jak rozsáhlá byla území ovlivněná budním hospodářstvím a jak rychlá byla následná sukcese lesa v ekotonu horní hranice lesa a jaká byla její dynamika. V dendrochronologické části výzkumu byly dokázány hlavní vrcholy v počtu uchycených semenáčků ve velmi krátké době 10 – 20 let po ukončení hospodaření většinou následované ještě jedním, nebo dvěma méně výraznými vrcholy v pozdějším období. Tyto vrcholy se projevíly na změnových mapách vývoje zalesnění s přibližně 20letým zpožděním. Sukcese probíhala od hranice luční enklávy směrem k boudám postupně. V části enklávy přiléhající k ekotonu horní hranice lesa probíhá přirozená obnova lesa, v nižších částech zkoumaných území jsou rozsáhlá území s umělou obnovou lesa. V práci jsem potvrdil zásadní roli ukončení budního hospodářství na nárůst zalesněného území v Krkonoších.

Klíčová slova: budní hospodářství, Krkonoše, sukcese lesa, horní hranice lesa, smrk ztepilý (*Picea abies*)